

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΙΝΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΥ.

(Συνέχ. καὶ τέλος. Ἰδε φυλλάδ. 383.)

Μετὰ τὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν παράδοσιν τῆς φρεγάτας μετέβη ὁ Κοντόσταυλος εἰς Μελίτην, ὅπου διέτριβεν ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ· ἀλλὰ πολὺ δὲν παρήλθε καὶ ὁ Κυβερνήτης, ἐρχόμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατέπλευσεν εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην καὶ κατέλυσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κοντοσταύλου. Παραστήσας δὲ τὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν εἶχε τότε ἡ πατρίς ἀνδρῶν ἐπιτηδείων νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς διοργάνωσιν, κατέπεισεν αὐτὸν νὰ κατὰλείψῃ τὰς ἰδίαις ὑποθέσεις καὶ τοὺς οἰκείους καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Αἴγιναν. Διόρισε δὲ αὐτὸν μέλος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπεχούσης τόπον ὑπουργείου, διευθυντὴν τῆς ἐθνικῆς τραπεζίης, μέλος τοῦ Πανελληνίου καὶ ἑφορον τοῦ νομισματοκοπείου, οὗ τι-νος ἡ σύστασις ὀφείλεται ἰδίως εἰς αὐτὸν τοῦτον. Ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ αὐτῷ ἐκόπησαν τὸ 1829 ἔτος τὰ πρῶτα ἑλληνικὰ νομίσματα, οἱ φοίνικες καὶ τὰ χάλκινα, καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν ἐν Ἀργεῖ ἐθνικὴν συνέλευσιν. Περιεργατὰτη δὲ καὶ ἀξία σημειώσεως ἡ διπλῇ αὐτῇ σύμπτωσις, ὅτι καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τὰ πρῶτα νομίσματα ἐκόπησαν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ὅτι ἐκ τῆς νήσου ταύτης εἰσῆχθησαν εἰς Ἀργεῖς ὑπὸ τοῦ τυράννου αὐτοῦ Φεῖδωνος (*). Πάσης δὲ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης καὶ ἄλλας ἀποστολὰς εκπληρώσας, οὐδέποτε συγκατένευσε νὰ λάβῃ μισθὸν ἢ ἄλλαν ὅποιανδήποτε ἀμοιβὴν παρὰ τοῦ δημοσίου. Καὶ οὐ μόνον μισθὸν δὲν ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τότε ἰδρυθεῖσαν τράπεζαν κατέβαλεν ἑπτὰ χιλιάδας ταλλήρων, καὶ τῆς πρὸς ἐπισήμους ξένους, οἷον πρὸς τὸν ταγματάρχην Μαϊζὼν, ὀφειλομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως φιλοξενίας, αὐτὸς ἐγένετο συνήθως τὸ ἀφιλοκερδὲς ὄργανον. ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἐπιστολὰς τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὸν Κοντόσταυλον ἀξίας δημοσιεύσεως, ἐξ ὧν προκύπτουσι τρία τινὰ ἄ—ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐγένετο τότε περὶ τὴν τακτοποιήσιν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐγένετο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κοντοσταύλου· β'—ὅτι ὁ Κυβερνήτης τοσοῦτον ἀνεγνώριζε τὴν περὶ ταῦτα ἐμπειρίαν ἐκείνου, καὶ τοιαύτην ἐμπιστοσύνην ἀνέθετεν αὐτῷ, ὥστε οὔτε νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ συγκατένευσε· καὶ γ'—ἡ ἀνάγκη ἐνέργεια τοῦ ἀνδρός. Τὴν 4 Μαρτίου 1828 ἔγραψεν αὐτῷ ἐκ Πόρου εἰς Αἴγιναν τὰ ἐξῆς· «Ἐλυπήθην μαθὼν, φίλτατε Κοντόσταυλε, ὅτι ἀσθενεῖς. Σοὶ στέλλω ἐγκλειστώως ἑγγράφά τινα περὶ ἀντικειμένων οἰκονομικῶν τε καὶ χρηματικῶν, τὰ ὅποια

εἰς μόνον σὲ ἐμπιστεύω. Ἰδὲ ἂν περιέχωσιν ἰδέαν τινὰ ὠφέλιμον, καὶ θέλωμεν ὁμιλήσει. Ἐὰν μάλιστα φρονῇς κατεπαίγον νὰ ἐνεργηθῇ ἀμέσως, γράψε με.»

Ἐν ἄλλῃ τινὶ ἐπιστολῇ τῆς 10 Ἰουνίου, ἐκ Πόρου ὡσαύτως σταλείσῃ, ἀναγινώσκομεν καὶ τὰ ἐξῆς· «Ἡ ἐνέργειά σου ἔστω πάντοτε καὶ ταχεῖα καὶ κατὰλληλος· καὶ ἔσο βέβαιος περὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ γενναίου καὶ ἀγαθοῦ τούτου ἔθνους. Ὁ καιρὸς βιάζει, καὶ ἂν δὲν δώσωμεν αὐτῷ ἐγκαίρως πᾶσαν συνδρομήν, ἡ βραδύτης ἔσεται ὀλεθρία. . . Πρέπει δὲ νὰ σοὶ εἰπῶ καὶ αὐθις τὸ ἐξῆς· «Θεώρει τοὺς ἐβολουὺς ὡς ἄλλας στιλπνάς καὶ πολυτίμους γυνέας, κλ.» «Τὰ οἰκονομικά, γράφει ἄλλοτε, δὲν προβαίνουσιν ὅπως οὖν τακτικῶς, ἐὰν ἐγὼ μόνος δὲν φροντίσω περὶ αὐτῶν. Ἐδοκίμασα νὰ πράξω τι κατὰ τὴν εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον περιοδεῖάν μου, ἀλλ' ἀπέτυχον. Ἐλθε λοιπὸν νὰ ἴδῃς ἂν θὰ ἐπιτύχωμεν σήμερον, ἐλθε ὅμως ταχέως.» (Ἐπιστ. 15 Αὐγ. 1828)

Τοιαῦτα τινὰ οὐκ ὀλίγα ἐδυνάμειθα νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα.

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἐξάγομεν καὶ τι ἄλλο, ἐπιμαρτυροῦν τὴν ἀκοίμητον ἐκείνην πρόνοιαν τοῦ Κυβερνήτου καὶ περὶ τὰ ἐλάχιστα. Μεγίστης τῶντι ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ νοῦς αὐτοῦ, ἐνῶ κατεγίνετο νὰ δώσῃ ρυθμὸν τινὰ καὶ τάξιν εἰς τὸ χάος ἐκεῖνο ἐφ' οὗ ἐπλανᾶτο σκότος βαθύ, ἐνῶ ἡσχολεῖτο εἰς τὰ περὶ στρατοῦ, περὶ ναυτικοῦ, περὶ εὐρέσεως πόρων, εἰς τὰ τῆς διοικήσεως ἐνὶ λόγῳ, κατέβαινε καὶ μέχρι σχοινίων πλοίων, καὶ χάρτου, καὶ κονδυλίων, καὶ μολυβδοκονδύλων, καὶ εἰς τὰ περὶ διανομῆς τῶν πρῶτων νομισμάτων. «ἔχομεν, ἔγραψε τῇ 4 Ἰουνίου 1828 πρὸς τὸν εἰς Μελίτην ἀποσταλέντα Κοντόσταυλον, ἔχομεν μεταξὺ ἄλλων ἐλλείψεων καὶ ἑλλειψὶν βολιρίων· στείλα ἱκανὴν ποσότητα ἐξ αὐτῶν, καθὼς καὶ κονδύλια καὶ μολυβδοκονδύλια.»

«Τὸ τέκνον σου ἡ Ἑλλάς, ἔγραψε τὴν 15 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, στερεῖται καμῆλων· σὲ ζητεῖ λοιπὸν δύο. Ὁ ναύαρχος Εὐδέν μοι εἶπεν ὅτι ἠγόρασε τοιαύτας ἐν Μελίτῃ ἀξιολόγους καὶ εὐθηνάς κλ.» «Δὲν ἔχομεν οὔτε χαρτίον νὰ γράψωμεν φρόντισον λοιπὸν νὰ προμηθεύσῃς.» (Ἐπιστ. 22 Νοεμβρίου 1828) «ὑποθέτω ὅτι θέλουσιν εὐχαριστηθῇ οἱ πληρεξούσιοι ἐὰν προσφέρωμεν εἰς ἕκαστον αὐτῶν μικρὸν βαλάντιον, περιέχον ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν νέων νομισμάτων. Τὰ βαλάντια νὰ φέρωσι τὰ ἐθνικὰ χρώματα. . . » (Ἐπιστολὴ τῆς 5 Ἰουλ. 1828 ἐξ Ἀργους.)

«Ἄς μὴ γίνῃ πλέον λόγος διὰ τὴν τσόχαν. Ἐγὼ ἔσφαλα, διότι πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ πεισθῶ, ὅτι ἐὰν ἐγὼ δὲν φροντίσω περὶ ὧν αὐτῶν τῶν μικρῶν πραγμάτων, οὐδεὶς ἄλλος φροντίζει.» (Ἐπιστ. 30 Σεπτεμβρ. 1828)

(*) Ἡρόδ. 5', 127. Στρ. Η', 376 καὶ 358. Πολυδ. Θ', 83.

Καὶ ὅμως, μεταξύ τῶν τόσων μεγάλων καὶ μικρῶν φροντίδων, ἔπρεπε νὰ παλαίῃ ὁ μέγας ἐκείνος τῆς πατρίδος εὐεργέτης καὶ πρὸς ῥαδιουργίας, πέντε μόλις μῆνας μετὰ τὴν εἰς Ἑλλάδα ἄφικναι αὐτοῦ. « Ἡ πεποίθησις, γράφει τὴν 20 Ἰουνίου 1828, ὅτι θέλομεν λάβει χρηματικὰς βοηθείας, διήγειρεν ἀπεράντους ἀξιώσεις, αἵτινες δίδουσιν ἀξιόλογον λαβὴν ῥαδιουργιῶν εἰς εὐαριθμούς τινάς. Σκοπὸς δὲ τῶν ῥαδιούργων εἶναι ἢ νὰ λάβωσι χρήματα, ἢ νὰ διατράζωσι τὴν πορείαν μου, ἢ καὶ νὰ στασιάζωσι κλ. »

Ἡ μεταξύ Κυβερνήτου καὶ Κοντοσταύλου αὕτη οἰκειότης ἔπαυσε τὸ 1830 ἔτος ὅτε οὗτος, προσθεύων ἄλλας περὶ κυβερνήσεως ἀρχάς, ἀπεχωρίσθη ἀπ' ἐκείνου, ἀκαίρον φρονούντος τὴν πρᾶδοχὴν τῶν ἀρχῶν τούτων. Ἐξελέχθη δὲ καὶ δις πληρεξούσιος τῶν Χίων, εἰς τε τὴν ἐν Ἀργεὶ καὶ τὴν ἐν Προνοίᾳ συνέλευσιν· ἀπεποιήθη ὅμως τὴν πρώτην ἀδροφροσύνης χάριν, ἵνα μὴ φανῇ ἀντιπράττων πρὸς τὸν Κυβερνήτην.

Ἐλθούσης τῆς ἀντιβασιλείας ὁ Κόμης Ἀρμανσπεργ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ, διατρίβοντος ἐν Αἰγίνῃ, γνώμην περὶ πάντων σχεδὸν τῶν ἀφορώντων τὴν οἰκονομικὴν διοίκησιν. Τὸ δὲ 1836 καὶ προέτεινε αὐτῷ ἵνα ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Γραμματείας· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ προτάσεις τοῦ ὑποψηφίου δὲν ἐγένοντο δεκταὶ ἐπανῆλθεν οὗτος εἰς τὰ ἴδια. Ἐξηκολούθει δὲ ζῶν μακρὰν μὲν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ μεριμνῶν περὶ αὐτῶν καὶ συντελῶν εἰς πᾶν κοινωφελές. Ἔστησε μάλιστα καὶ ἀγῶνα τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν ἐπὶ βραβείῳ δισχιλίων δραχμῶν κατ' ἔτος, διαρκέσαντα πενταετίαν.

Τὸ 1855 ἐκλήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, οὗ τινος τὴν διεύθυνσιν δὲν ἐδίστασε νὰ ἀναλάβῃ, ἐλπίζων νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξουμένισιν τῆς Ἀγγλίας, ἥτις, διὰ τὸ ἑλληνικὸν κίνημα τοῦ 1854 ἔτους, τὸ ὅποιον ἀπεδοκίμασεν ἐξ ἀρχῆς ἐκείνος, διέκειτο πολέμιος πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἀποχωρήσας δὲ μετὰ ταῦτα, ἐξελέχθη πρόεδρος τῆς Βουλῆς, διακρίνας μέλος αὐτῆς μέχρι τοῦ 1860, ὅτε κατέλιπεν ὀριστικῶς τὰ δημόσια. Παθὼν δὲ μετὰ τινα χρόνον ἡμιπληγίαν ἠναγκάσθη νὰ οἰκουρῇ ἐδέχτο ὅμως καθ' ἑκάστην εὐχαρίστως τοὺς φίλους καὶ οἰκείους, καὶ εὐχαρίστως συνωμίλει περὶ τῶν κοινῶν. Συνήθειαν ἔχοντες νὰ βλέπωμεν αὐτὸν συνε-

χῶς καὶ νὰ συνδιαλεγώμεθα ἐπὶ μακρὸν περὶ διαφορῶν πραγμάτων, ἐθαυμάζομεν πῶς μεταξύ τούτων ἠθικῶν καὶ σωματικῶν ὀδυνῶν ἐτήρησε μέχρι τέλους τοῦ βίου ἀκραιά τὴν κρίσιν, ἀπαρμείωτον τὴν φιλοπατρίαν καὶ ἀναλλοίωτον τὴν εὐστάθειαν.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΜΑΙΟΥ 4, 1866.

Ὁ Βασιλεὺς ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς περιοδείας αὐτοῦ πρὸ τοῦ ὀρισθέντος χρόνου, ἕνεκα τῶν ἐκ τῆς δυτικῆς εὐρώπης πολεμικῶν εἰδήσεων.

Αἱ ἀναβληθεῖσαι εὐαριθμοὶ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν ἀταράχως· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων αἱ πλείσται ἐπεκυρώθησαν καθιερουσῶν καὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν· ὀλίγαι δὲ τινες ἠκυρώθησαν ὡς ἀνόμως γενόμεναι.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ 586 φυλλαδίου γρίφου.
Ἄετός οὐ θηρεύει μυίας.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Στέχομαι ὅταν στέκεσαι, κινοῦμι ὅταν κινήσῃς,
Ἀδύνατον γὰρ εἶμι' ἐκεῖ ὅπου καὶ σὺ δὲν εἶσαι.

Κ. Π. Υ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

τοῦ φυλλαδίου 586.

Σελ. 44, στίχη 4, στίχ. 7, ἀντὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερφυῶς γράψαι πρὸ τοῦ ὑπερφυῶς.

Αὐτ. στ. 8', στίχ. 29, ἀντὶ πρὸς σπειρὰν, γρ. πρὸς σπειρᾶν.

Αὐτ. στίχ. 46, ἀντὶ συνοτωματικὸν γρ. σκοτωματικόν.

Σελ. 43, στ. 8', στίχ. 16, ἀντὶ ἐξώποδας, γρ. πρόποδας.

Σελ. 34, στ. 8', στίχ. 25, ἀντὶ πλήθης, γρ. πλήρης.

ΓΡΙΦΟΣ.

